

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VIII. Provincia quæ extra Italiam erant, Metropolitanos suos ordinabant absque auctoritate aut consensu Episcopi Romani. Exemplum in Africa, in Hispania, Dardania, ceterisque provinciis Illyrico ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

Vide suprad lib. 1.
c. 7. §. 3.

Vide suprad lib. 5.
cap. 5. §. 3.

VII. Ambrosij sanè Mediolanensis Episcopi electio & ordinatio, quæ facta est à Synodo totius Italiæ decreto Imperatoris Valentiniani coacta, evincit nihil juris per illas tempestates Romano Pontifici competitivisse in ordinatione Metropolitanæ Mediolanensis; à qua manus abstinuit per multum ævi, serò usurpata ejus ordinatione. Colligi id abundè potest ex epistola Pelagij I. anno DLV. in sede Petri præsentis: qui docens Episcopos Aquileiensem & Mediolanensem consuevisse invicem sibi manus imponere quando alterutra harum sedium pastore proprio viduata erat, insinuarè tamen nititur hanc consuetudinem introductam esse vitandis sumptibus qui electo incumbere, si Romam pro ordinatione accedere cogeretur; cum vera hujus instituti ratio in eo consistat, quòd cum Mediolanum esset caput Dioceseos Italicæ, ut constat ex Concilio Aquileiensi, ordinatio Metropolitanæ Aquileiensis ad Episcopum Mediolanensem optimo jure pertinebat; Primatis verò Mediolanensis ordinatio ad Aquileiensem Episcopum, quòd primus esset inter Metropolitanos synodi generalis Dioceseos Italicæ. Ex epistola tamen quadam Gregorij I. colligitur jam ævo ejus, id est, LVIII. annis post Pelagium, invaluisse ut necessarius esset Summi Pontificis consensus ad hoc ut Episcopis provinciæ Mediolanensis libera esset ordinatio Metropolitanæ. Verba ejus minimè ambigua sunt ad Exarchum Italiæ scribentis de electione Episcopi Mediolanensis. Ait enim se, ut consuetudinem servet, missurum esse ministrum Ecclesiæ Romanæ, qui electum ab Episcopis comprovincialibus, sicut vetus mos exigit, cum assensu quoque Pontificis Romani, faciat consecrari. Distinguit autem illic accuratè jus canonicum Episcoporum comprovincialium, quod veteri mori adscribit, ab Ecclesiæ Romanæ possessione, quam simpliciter consuetudinem appellat, absque ullo epitheto. quæ consuetudo haud dubiè introducta erat post schisma Ecclesiarum Mediolanensis & Aquileiensis. Necessè fuit pro servanda consuetudine, inquit Gregorius, militem Ecclesiæ nostræ dirigere, qui cum in quo omnium voluntates atque consensum concorditer convenire cognoverit, à suis Episcopis, sicut vetus mos exigit, cum nostro tamen assensu, faciat consecrari. Idem ad Ioannem Subdiaconum, cui harum rerum executionem commisit, scribens, ita loquitur:

Apud Gratian.
dist. 61. c. 10.

Tunc cum à propriis Episcopis, sicut antiquitatis mos exigit, cum nostræ auctoritatis assensu facias consecrari: quatenus hujusmodi servata consuetudine, & apostolica sedes proprium vi-

gorem retineat, & à se concessa aliis jura non minuat. Idem jus in Ecclesia Salonitana, quæ Dalmatiæ metropolis erat, usurpabat Gregorius; ut refertur apud Gratianum in c. Salonitana. dist. 63.

VIII. At provinciæ quæ extra Italiam erant, Metropolitanos haud dubiè suos ordinabant absque auctoritate Episcopi Romani, & absque consensu ejus. In Africa quippe unaquæque provincia ordinationes suas celebrabat; ut videre est in canonicis Conciliorum Africanorum, & apud Augustinum. Hic enim respondens Donatistis, qui Cæciliani Episcopi Carthaginensis ordinationem non esse legitimam affirmabant, eo prætextu, quòd cum totius Africæ Primas esset, debuerat ordinari à Primæ Numidiæ, aut ab alio quodam Primæ, quod factum non fuerat, ait hanc esse consuetudinem Ecclesiæ, non ut Primatem Carthaginis ordinet aliquis Episcopus Metropolitanus, sed propinquiores Episcopi; sicut nec Ecclesiæ Romanæ antistitem ordinat aliquis Episcopus Metropolitanus, sed Episcopus Ostiensis: *Quòd non expectaverit Cæcilianus ut princeps à principio ordinaretur, cum aliud habeat Ecclesiæ consuetudo, ut non Numidiæ, sed propinquiores Episcopi, Episcopum Ecclesiæ Carthaginis ordinent; sicut nec Ecclesiæ Romanæ ordinat aliquis Episcopus Metropolitanus, sed de proximo Ostiensis Episcopus.*

Eodem jure utebantur Ecclesiæ Hispaniarum; ut discimus ex Concilio IV. Tolitano, quod anno DCXXXIII. habitum est. *Episcopus, inquit, comprovincialis ibi consecrandus est ubi Metropolitanus elegerit. Metropolitanus autem non nisi in civitate metropoli, comprovincialibus ibidem convenientibus.*

Dardania quoque, & ceteræ provinciæ Illyrico contiguæ, jure eodem communi utebantur ætate Gelasij Pontificis Romani, ut ipse testatur ad eorum Episcopos scribens: *Caritatem vestram, inquit, duximus instruendam, ut vos omnes in commune fratres, sive per Dardaniam, sive per quamcumque contiguam provinciam constituti, qui vos sub Metropolitanis vestris esse meministis, & ab eisdem substitui decedentes, sicut vetus consuetudo deposcit, unanimiter statuatis antistites. Et vicissim si Metropolitanus humane conditionis sorte decesserit, à comprovincialibus Episcopis, sicut forma transmisit, sacrari modis omnibus consecratis. nec quemquam sibi quod vobis antiqua dispositione concessum est patiamini vendicare.*

IX. Ecclesiæ etiam Gallicanæ libertas ea erat ut canonum præscriptis inhaereret, Metropolitanosque suos non alibi sineret ordinari quàm in synodo provinciæ; nisi si

Augustin.
serm. 10.
dist. 11.

Cæcilian.
c. 11.

Calixtus
Dist. 10.
c. 10.

foend
et in
Kend
Ta. 11
mal.

Vilem
lun di
lun. 6. 1.

Worm.
c. 17. k.
c. 1.